Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

PE3476

[Total No. of Pages : 4

[6525]-225

S.Y. B.A./B.Sc./B.Com.

COMMERCE (O.E.)

HUMANITIES AND SCIENCE & TECHNOLOGY

BUSINESS PRACTICES

OE-206-COM-T : History, Principles and Practices in Co-Operation - III

(2024 Pattern) (NEP 2020) (Semester - III)

Time : 2 Hours] *[Max. Marks : 35*

Instructions to the candidates:

1) ***Question No. 1 is compulsory.***
2) ***Attempt any three questions from question No. 2 to 5.***
3) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) Fill in the blanks. **[5]**

a) Co-operation is mainly based on _____ idea.
   i) Profit maximization
   ii) Mutual help
   iii) Competition

b) _____ of the following is a principle of co-operation.
   i) Limited membership
   ii) Self-help & mutual help
   iii) Personal profit

c) The Nicholson Report was presented in _____ year.
   i) 1904
   ii) 1954
   iii) 2005

d) The main purpose of the Co-operative Movement in India is to _____.
   i) Promote competition
   ii) Increase government revenue
   iii) Help weaker sections

e) Co-operative education mainly helps members to _____.
   i) Learn farming only
   ii) Start private companies
   iii) Understand co-operative principles

P.T.O.

SPPUQuestionPapers.com

Q2) Explain the meaning, nature and objectives of Co-operation in detail. **[10]**

Q3) Explain the need and importance of the Co-operative Movement in India. **[10]**

Q4) Write the organizational structure and types of Co-operative education and training. **[10]**

Q5) Write short notes (any 2 out of 3). **[10]**

a) Principles of Co-operation.

b) Nicholson Committee Report.

c) Importance of Co-operative Education and Training.

ⓘⓘⓘⓘ

SPPUQuestionPapers.com

Total No. of Questions : 5]

PE3476

[6525]-225
S.Y. B.A./B.Sc./B.Com.
COMMERCE (O.E.)
HUMANITIES AND SCIENCE & TECHNOLOGY
BUSINESS PRACTICES
OE-206-COM-T : History, Principles and Practices in Co-Operation - III
(2024 Pattern) (NEP 2020) (Semester - III)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : *2* तास*]* *[*एकूण गुण : *35*

सूचना :– *1)* प्रश्न क्रमांक 1 सोडविणे अनिवार्य आहेत.

2) प्रश्न क्रमांक 2 ते प्रश्न क्रमांक 5 मधील कोणतेही तीन प्रश्न सोडवा.

3) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

4) संदर्भासाठी मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.*1)* रिकाम्या जागा भरा. **[5]**

अ) सहकार प्रामुख्याने ..... संकल्पनेवर आधारित आहे.

i) नफा कमाल करणे

ii) परस्पर सहकार्य

iii) स्पर्धा

ब) खालीलपैकी ..... सहकाराचे तत्त्व आहे.

i) मर्यादित सदस्यत्व

ii) स्वावलंबन व परस्पर

iii) वैयक्तिक नफा सहकार्य

क) निकलसन अहवाल ..... वर्षी सादर करण्यात आला.

i) 1904

ii) 1954

iii) 2005

ड) भारतातील सहकारी चळवळीचा मुख्य उद्देश ..... आहे.

i) स्पर्धेला प्रोत्साहन देणे

ii) सरकारी महसूल वाढवणे

iii) दुर्बल घटकांना मदत करणे

इ) सहकारी शिक्षण सदस्यांना मुख्यतः ..... गोष्टीत मदत करते.

i) फक्त शेती शिकणे

ii) खाजगी कंपन्या सुरू करणे

iii) सहकार तत्त्व समजून घेणे

SPPUQuestionPapers.com

प्र.2) सहकाराचा अर्थ, स्वरूप आणि उद्दिष्टे सविस्तर स्पष्ट करा. **[10]**

प्र.3) भारतातील सहकारी चळवळीची गरज व महत्त्व स्पष्ट करा. **[10]**

प्र.4) सहकारी शिक्षण व प्रशिक्षणाची संघटनात्मक रचना आणि प्रकार लिहा. **[10]**

प्र.5) टिपा लिहा. (3 पैकी कोणत्याही 2) **[10]**

अ) सहकाराची तत्त्वे

ब) निकलसन समितीचा अहवाल

क) सहकारी शिक्षण व प्रशिक्षणाचे महत्त्व

ⓘⓘⓘⓘ

SPPUQuestionPapers.com